

KNCV bestaat 115 jaar!

JAARVERSLAG 2018

De KNCV heeft zich ook in 2018 sterk gemaakt om mensen met eenzelfde interesse met elkaar te verbinden en jonge chemici te helpen hun carrière te starten. Met tal van nieuwe initiatieven om chemie en chemici zichtbaarder te maken in het maatschappelijk veld, zoals het Chemie Media Centrum (als onafhankelijke bron van chemische feiten) en Eye-openers (onlinepodium voor jonge wetenschappers) levert de KNCV daarin een duidelijke bijdrage. Tevens werd begonnen met het op de kaart zetten van chemisch erfgoed; Nederland kent een rijke chemische historie, met bekende Nobelprijswinnaars en kwalitatief hoogstaand onderzoek. Veel locaties in Nederland hebben dan ook een bijzondere chemische geschiedenis. Vanaf 2018 wordt jaarlijks een locatie in Nederland benoemd tot Nationaal Chemisch Erfgoed. Maar 2018 was vooral ook het jaar van het 23ste lustrum, de KNCV vierde haar 115de verjaardag. Een compleet overzicht van alle activiteiten vindt u in dit jaarverslag.

Tot slot wil ik graag onze sponsors en donateurs hartelijk bedanken voor het mede mogelijk maken van al deze projecten. Mede door hun ondersteuning kunnen wij in dit jaarverslag een beeld laten zien van een vereniging die bruist van activiteiten. Uiteraard gaat ook mijn dank uit naar de vele vrijwilligers die actief zijn bij de secties, de kringen en de werkgroepen en een grote bijdrage leveren aan het succes van de vereniging en ervoor zorgen dat de KNCV haar doelen na kan streven.

Jan-Willem Toering,
directeur KNCV

Getallen van de KNCV

Aantal secties
17

Aantal jonge leden
<35 jaar oud (m/v)
3.973
(2.400/1.573)

Aantal kringen
6

Ereleden
(m/v)
95
(93/3)

Aantal commissies
5

Leden van
verdienste (m/v)
8
(6/2)

Aantal werkgroepen
2

LEEFTIJD	MAN	VROUW	TOTAAL
>65	1057	65	1122
56-65	777	87	864
46-55	1018	289	1307
36-45	562	227	789
26-35	499	243	742
<26	1901	1330	3231
TOTAAL	5814	2241	8055

KNCV

EYE-OPENERS.NL

KNCV en het lustrum

Op 15 april 1903 richtten Willem Jorissen, Jan Rutten en Lodewijk Reicher, drie bevriende collega-chemici, de Algemene Nederlandsche Chemische Vereeniging op. In 1953, bij het vijftigjarig jubileum, mocht de Vereeniging zich 'Koninklijk' noemen en werd het de KNCV. In 2018 bestond de KNCV dus precies 115 jaar en dat werd gevierd!

Om het lustrum extra cachet te geven ging de KNCV op zoek naar **De Slimste Scheikundige** van Nederland. Nadat de landelijke voorrondes zes goede kandidaten hadden opgeleverd, vond de finale plaats op het podium van de Avond van de Chemie, onder leiding van Philip Freriks. Na een spannende eindstrijd ging uiteindelijk Erik Meij (regiowinnaar Enschede) er met de felbegeerde titel vandoor en mag hij zich De Slimste Scheikundige van Nederland noemen. De overige vijf kandidaten waren: Michael Meijer (Regiowinnaar Leiden) Bas Dros (Regiowinnaar Groningen) Edwin Kellenbach (Regiowinnaar Oss) Matt Peerlings (Regiowinnaar Utrecht) Dinja Sanders (Winnaar Wildcard)

KNCV en evenementen

De KNCV verbindt chemici met elkaar. We bereiken wetenschappers, onderzoekers, ondernemers en onderwijzers vanuit het hele land met onze activiteiten. Daarmee vergroten we de (vak)kennis van onze leden. Ook reiken we diverse prijzen uit om inspirerende chemici in het zonnetje te zetten.

Workshops

Via de KNCV Academy hebben enthousiaste professionals diverse workshops gegeven. Onderwerpen liepen uiteen van

Eye-openers op CHAINS.

het verbeteren van (poster)presentaties tot het aanvragen van een subsidie en tips voor op de arbeidsmarkt.

Avond van de Chemie

Op 9 oktober vond de Avond van de Chemie plaats in Diligentia in Den Haag. Een historische plaats voor de KNCV, want van 1946 tot 1961 was de 'Nederlandsche Chemische Vereeniging' gevestigd op de eerste verdieping van het gebouw aan het Lange Voorhout. Tijdens de Avond van de Chemie zijn Rietje van Dam-Mieras, Bert Meijer, David Reinhoudt en Ewine van Dishoeck benoemd tot erelid van de KNCV. Lene Hviid en Tom Gribnau zijn benoemd tot lid van verdienste van de vereniging. Sprekers waren Albert Heck, Nathalie Katsonis en net benoemd erelid Bert Meijer. Cabaretier Pieter Derks bracht een speciaal voor deze avond geschreven KNCV-lied ten gehore.

Tevens is deze avond de **Van Marum Publieksprijs** uitgereikt aan Marleen Kamperman. Deze penning gaat naar chemici die een bijzondere bijdrage leveren aan de maatschappij en werd in 2018 voor het eerst uitgereikt als publieksprijs,

Marleen Kamperman met de Van Marum Publieksprijs

waarbij de leden van de KNCV hun stem konden uitbrengen op de kandidaat van hun voorkeur.

Onderwijs

De **onderwijsprijs**, in 2018 voor de beste VO-docent, is tijdens de Woudschoten Chemie Conferentie uitgereikt aan Wendy Sanders. Zij is scheikundedocent op het Heerbeek College in Best en leidt daarnaast docenten op voor de TU Eindhoven. Haar leerlingen vinden haar betrokkenheid en geduld bij het uitleggen van de stof heel bijzonder.

CHAINS

De KNCV was aanwezig op de jaarlijkse chemieconferentie CHAINS in Veldhoven van 3 tot 5 december met een goedbezochte stand. Veel aandacht was er voor het nieuwe project Eye-openers, een onlinepodium waar jonge chemici in één minuut een uitleg geven over hun onderzoek. Daarnaast kon iedereen proberen zo snel mogelijk het periodiek systeem goed te leggen in het kader van het Internationale Jaar van het Periodiek Systeem (IYPT2019). Erg populair was onze speciale mini-editie van 'De Slimste Scheikundige', om te kijken wie van de aanwezigen de *brightest chemist* is. Tijdens CHAINS is de **KNCV Gouden Medaille** uitgereikt aan Pascal Jonkheijm. Hij combineert fundamenteel en toegepast onderzoek op het grensvlak van de chemie en biologie, waarover hij ook een lezing gaf. De prijs is bedoeld voor veelbelovende scheikundige onderzoekers tot 40 jaar.

KNCV en jonge leden

Studenten en andere jonge chemici zijn een belangrijk onderdeel van de KNCV. Voor alle leden tot 35 jaar is er Jong KNCV, zij organiseerde onder andere in januari een lezing van Marcel de Puit

Gouden Medaillewinnaars op CHAINS.

De finale van de Slimste Scheikundige.

Het Career Event.

De onthulling van het Nationaal Chemisch Erfgoed.

(NFI), in november een excursie naar Corbion Purac in Gorinchem en een jaarlijkse fotocompetitie. De winnende foto is gemaakt door Ans Schuitema van Hogeschool Saxion uit Enschede. Verder hield Jong KNCV in januari de jaarlijkse Carbon Masterdag en werden besturen van studieverenigingen mee op excursie genomen naar Heineken en BASF.

Carrière

Het KNCV Career Event is terug van weggeweest. Samen met CheckMark Labrecruitment en de Holland Research School of Molecular Chemistry (HRSMC) is een avond georganiseerd met carrière-coaches, cv-checks, professionele fotografie en carrière-advies voor (met name) jonge chemici.

Posterprijzen

Een poster is een belangrijke visuele samenvatting van je onderzoek. Tijdens het PAC-symposium in maart nam Wowa Stroek de eerste prijs in ontvangst voor de **beste wo-poster**. Later in maart, tijdens de DAS conferentie, beloonden we de **beste hbo-poster** van Lieke Paerels.

Afstudeerprijzen

Ook goede scripties of eindverslagen zijn een prijs waardig. Tijdens De Avond van de Chemie reikten we drie studentprijzen uit. De **Golden Master Award** voor de beste wo-scriptie ging naar Michelle van der Helm van de TU Delft. Pascal van Eijk van Zuyd Hogeschool schreef het beste hbo-verslag en kreeg de **Gouden Spatel**. Dit jaar is voor het eerst de

De Carbon Masterdag.

Gouden Vlam uitgereikt, deze ging naar Margreet Heithuis van ROC Noorderpoort voor het beste mbo-verslag.

KNCV en maatschappij

De KNCV houdt zich bezig met maatschappelijke vraagstukken. Dat moet ook wel, aangezien chemie de sleutel biedt tot oplossingen voor uitdagingen in de toekomst en problemen in het heden. Bovendien komt iedereen dagelijks in aanraking met chemie en de producten die chemie mogelijk maakt. Omdat onbekend onbemind maakt, werkt de KNCV aan de zichtbaarheid van chemie en chemici op alle vlakken.

Chemisch erfgoed

Op voordracht van de KNCV Chemie Historische Groep (CHG) is het project **Nationaal Chemisch Erfgoed** van Nederland in het leven geroepen. Het eerste Nationaal Chemisch Erfgoed van

Nederland is de Ovale Zaal van het Teylers Museum in Haarlem, benoemd tijdens de KNCV Algemene Ledenvergadering en de Meet&Greet op 4 juli. Deze zaal is bijzonder door het onderzoek dat is uitgevoerd met de Grote Elektriseermachine door Martinus van Marum.

Actualiteiten

Voorzitter Floris Rutjes liet in C2W in de vorm van maandelijkse columns zijn licht schijnen over zaken als open access, ethiek, het tekort aan scheikundecenten, bedreigde elementen, wetenschap op internationaal vlak en andere kwesties waarbij de chemie de actualiteit raakte. De KNCV blijft de ontwikkelingen in deze dossiers volgen om de belangen van chemie en chemici te behartigen.

Gedragslijnen

In een workshop van de KNCV Chemie & Maatschappij Groep (CMG) is tijdens CHAINS het eerste concept voor een set **gedragslijnen voor chemici** gepresenteerd. Deze richtlijnen, ofwel kernwaarden, dienen als regels die chemici bewust maken van de wijze en consequenties van hun handelen. Nieuwe leden van de KNCV dienen kennis te nemen van deze gedragslijnen en daarmee akkoord te gaan.

KNCV en de media

De KNCV zet zich in om kennis over chemie te delen en chemie en chemici zichtbaar te maken. Dit gebeurt niet alleen bin-

De genomineerden voor de Gouden Vlam, met in het midden winnaar Margreet Heithuis.

nen onze ledenkring, maar ook daarbuiten informeren we mensen over onze sector.

C2W

C2W is van een tweewekelijks naar een maandelijks magazine overgestapt en heeft daarbij een goede opfrisbeurt gekregen. Het **C2W** kreeg meer achtergronden, interviews en opinie en iets minder nieuws. Nieuws is nog wel te lezen op de website van **C2W** en in de digitale nieuwsbrief.

Eye-openers

Een nieuw podium, **Eye-openers**, is opgezet speciaal om onderzoek in heldere taal uit te leggen en dat in slechts één minuut. Jonge onderzoekers gingen deze uitdaging aan. Ze vertellen wat ze fascineert in hun onderzoek en waar ze naar op zoek zijn. De filmpjes worden goed bekeken en gewaardeerd, zie www.eye-openers.nl.

Uit de labjas

Met een chemische achtergrond kun je een heleboel richtingen op in je carrière. Vanuit diverse studieverenigingen kwam het verzoek om het werkveld buiten het lab meer zichtbaar te maken. Om aan deze wens tegemoet te komen heeft de **KNCV Uit de labjas** ontwikkeld waar chemici in korte filmpjes over hun beroep vertellen, zie: www.kncv.nl/uitdelabjas.

Chemie van A tot Z

De **KNCV** ontving een SNS-subsidie om de serie **Chemische Feitelijkheden** een nieuwe impuls te geven. De ambitie is om via een onlineplatform informatie te bieden over een breed scala aan scheikundige onderwerpen, van aangroeiwerende verven tot zwemwaterbehandeling in circulatiebaden en alles daartussenin. Onder andere met behulp van video worden de onderwerpen tot leven gebracht.

Schaarse elementen

In november is het Periodiek Systeem

Het Periodiek Systeem
van de schaarste der Elementen.

Eye-openers.

van de schaarste der Elementen onthuld door **EuChemS** om aandacht te vragen voor het feit dat veel elementen niet onbeperkt voorradig zijn. Daarvan is een poster vervaardigd waarin onder andere wordt aangegeven welke elementen in mobiele telefoons aanwezig zijn en welke in conflictgebieden gewonnen worden.

KNCV community

De **KNCV** telt een groot aantal secties, kringen, werkgroepen en commissies. Gezamenlijk vormen zij de ruggengraat van de vereniging. Iedere sectie is actief binnen een bepaald gebied van de chemie, life sciences of procestechnologie. De zes regionale kringen profileren zich door informele, chemiegerelateerde lezingen te organiseren door het hele land.

De sectie Organische Chemie had in april haar jaarlijkse symposium in Wageningen. Hier is de **KNCV Backer-prijs** uitgereikt aan Dr. Albert Wong voor zijn proefschrift getiteld 'Synthesis of out-of-equilibrium reaction networks'.

Franklin
ogy Center

g Office

Denise Jacobs
uit de labjas.

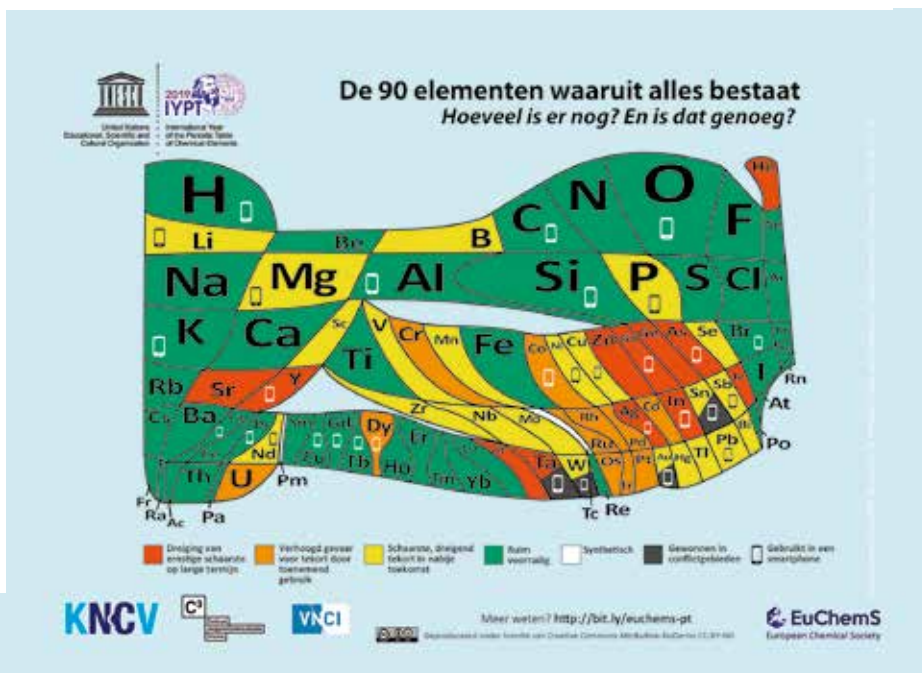

Tijdens de jaarlijkse Dutch Polymer Days is dit jaar voor het eerst de **KNCV-MM Hbo Polymeer Posterprijs** uitgereikt. Deze prijs is in het leven geroepen ter stimulatie van kwalitatief hoogstaand toegepast onderzoek en ter bevordering van de connectie tussen wo en hbo kennisinstellingen in Nederland. Vijf studenten/alumni vielen in de prijzen.

De Groningse Chemische Kring bestond in 2017 90 jaar. Dat werd gevierd in mei 2018 met niemand minder dan Ben Feringa als spreker op de speciale lustrumavond. Ben Feringa sprak over 'Moleculair ontwerp, de kunst om klein te bouwen'.

Jack Pronk ontving de **Zilveren Zandloper Education Award** tijdens de Nederlandse Biotechnologie Conferentie (NBC-18) in mei, het jaarlijkse symposium van de Nederlandse Biotechnologie Vereniging.

De jaarlijkse **Analytical Challenge** van de Sectie Analytische Chemie vond in juni

De uitreiking van de KNCV-MM Hbo
Polymeer Posterprijs.

plaats in 's Hertogenbosch, met als thema 'Groene Analytische Chemie'. De Nederlandse Keramische Vereniging vierde in 2018 haar 70ste verjaardag. Dit lustrum werd gevierd in oktober met een bezoek aan de Leerfabriek KVL in Oisterwijk met onder andere een lezing over plateelschilderen.

Tijdens de jaarvergadering van de Nederlandse vereniging voor Kristalgroei in oktober is de **KNCV Piet Bennema Kristalgroei prijs 2018** uitgereikt aan Dr. Paul Smeets.

De NVBMB reikte twee prijzen uit. De **Westenbrink prize 2017/2018** voor beste proefschrift gaat naar Pascal Miesen en de **NVBMB-prijs voor jong talent** is gewonnen door Tineke Lenstra.

De **KNCV Van Arkelprijs** is tijdens CHAINS uitgereikt aan Maarten Jaspers. Deze prijs van de sectie Nanostructures and Self-assembly belooft buitengewone prestaties van jonge wetenschappers op het gebied van anorganische of fysische chemie.

KNCV internationaal

De KNCV is betrokken bij diverse internationale organisaties. Voorbeelden hier-

Tineke
Lenstra,
winnaar van de
NVBMB-prijs

van zijn: IUPAC (International Union of Pure and Applied Chemistry), EuChemS (European Chemical Society) en ChemPubSoc Europe. Elk jaar ontvangt de KNCV royalty's uit de Wiley-bladen. Die royalty's maken een substantieel deel uit van de baten van de vereniging. Onze oud-voorzitter Saskia M. van der Vies is lid van de Raad van Bestuur van EuChemS. Jan Reedijk is een vaste vertegenwoordiger van de KNCV tijdens de bijeenkomsten van IUPAC en zette zich dit jaar al intensief in ter voorbereiding op het IYPT2019 (International Year of the Periodic Table), dat in 2019 plaatsvindt.

Israël

De KNCV tekende een samenwerkings-overeenkomst met de Israël Chemical Society. Dit vond plaats in februari in Tel Aviv, Israël. Het Memorandum of Understanding is gericht op een verdere uitbreiding van de samenwerking tussen beide chemische beroepsverenigingen.

Ben Feringa ontvangt de Europese Gouden Medaille.

Europese Medaille

In augustus vond het 7e EuChemS Chemistry Congress plaats in Liverpool. Hier werd Ben Feringa onderscheiden met de eerste **Europese Gouden Medaille**. Hermen Overkleef overhandigde hem de medaille als voorzitter van de jury.

ChemPubSoc

ChemPubSoc Europe is de organisatie van 16 Europese chemische verenigingen, die gezamenlijk eigenaar zijn van een portfolio van wetenschappelijke tijdschriften.

KNCV-directeur Jan-Willem Toering is bij de vergadering van ChemPubSoc Europe in Bern benoemd tot councilmember van ChemPubSoc Europe. Als councilmember behartigt hij mede de belangen van deelnemende chemische verenigingen.

KNCV-Bureau en -Bestuur Algemene Ledenvergaderingen

De KNCV hield in 2018 twee Algemene ledenvergaderingen: op 4 juli en op 5 december.

Tijdens die vergaderingen kwamen onder meer aan de orde: een ledenonderzoek, vernieuwde samenwerking met de KNCV en haar secties, de jaarrekening over 2017, de begroting voor 2019 en de mutaties binnen het bestuur.

Bestuursvergaderingen

In 2018 zijn Kees de Gooijer, Fer Coenders en Maarten van Sisseren afgetreden uit het bestuur. Jeroen Cornelissen, Marc van Bochove en Yacintha Vermeer traden toe als respectievelijk vicevoorzitter, bestuurslid onderwijs en bestuurslid jonge leden. Later in het jaar trad Jesse van Groenigen toe als opvolger van Yacintha Vermeer.

Bureauzaken

In 2018 vonden er geen wisselingen plaats op het KNCV-Bureau.

Lieke Paerels presenteert haar winnende poster tijdens de DAS-conferentie.

KNCV-voorzitter Floris Rutjes met de ereleden David Reinhoudt (links) en Bert Meijer.

Winnaars van de wo-posterprijs tijdens het PAC-symposium.

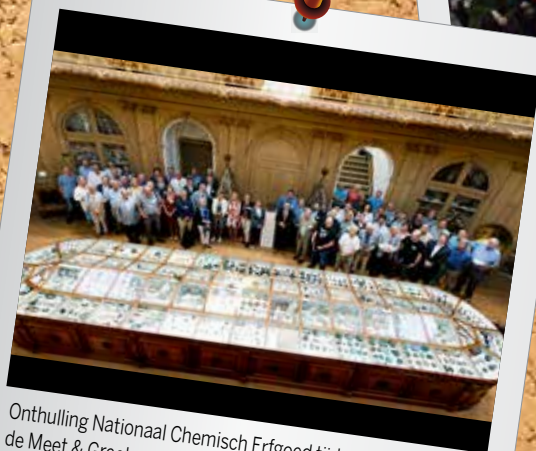
Winnende foto van de Jong KNCV fotocompetitie.

Finale van de Slimste Scheikundige.

De Jong KNCV-excursie naar Heineken.

Onthulling Nationaal Chemisch Erfgoed tijdens de Meet & Greet.

Pascal Jonkheijm neemt de Gouden Medaille in ontvangst.

Ter ere van het 115-jarig bestaan van de KNCV componeerde cabaretier Pieter Derks het KNCV-lied. Tijdens de Avond van de Chemie 2018 voerde hij dit op prachtige wijze uit. Op YouTube is dit optreden te vinden als 'Het KNCV-lied: door Pieter Derks'.

Nederland zucht onder regen en wind,
en iedereen noemt dat dan guur.
Wij zien slechts een wijziging van H_2O ,
in de moleculaire structuur.

De Zuiderzee werd door dit land ooit bedwongen,
men legde de Afsluitdijk neer.
Het is nog wel water, maar anders gevormd,
waarom heet dat niet het Isomeer.

Dit nummer staat in C,
in koolstof dus! Zing mee!

Chemie, chemie,
van een brug tot een container tot een plant tot aan K3.
Chemie, chemie,
wij zijn in ons element in deze tent vol chemici.

Waar een Hollander doorgaans zijn tanden graag zet,
in kroketten of frietjes speciaal.
Zo is ook de chemicus dol op zijn vet,
hier is lipofilie heel normaal.

We zijn van een heleboel dingen al zeker,
al weten we soms ook iets niet.
We zoeken nog steeds naar de herkomst en oorzaak,
van de kleur van zwarte piet.

Kom zing nu allemaal,
voel je een vrije radicaal.

Chemie, chemie,
van de ozonlaag tot asfalt, en van natte cake tot brie.
Chemie, chemie,
wij zijn in ons element in deze tent vol chemici.

Wij vieren vandaag een mooi jubileum,
ons 115-jarig bestaan.
Tenminste, dat denken we, want er is dus,
nog geen koolstofdatering gedaan.

We doen de polonaise weer,
dat is een soort van polymeer.

Chemie, chemie,
van asielzoekers tot fietsen van je teckel tot je knie.
Chemie, chemie,
Wij zijn in ons element in deze tent vol chemici.